

KONGREGÁCIA PRE KLÉRUS

SYNODA BISKUPOV

Vatikán, 19 marca 2022

Prot. č. 220083

Drahí kňazi,

prihovárame sa vám, my dvaja kňazi a vaši bratia. Môžeme vás poprosiť o chvíľku pozornosti? Chceme vám povedať niečo o téme, ktorá sa nás všetkých týka.

„Božia Cirkev je zvolaná na synodu“. Týmito slovami začína Prípravný dokument na synodu 2021 – 2023. Počas dvoch rokov je celý Boží ľud pozvaný, aby sa zamýšľal nad témou *Za synodálnu Cirkev: spoločenstvo, spoluúčasť a misia*. Ide o novinku, ktorá môže vyvolať nadšenie, ale aj rozpačitosť.

A predsa „v prvom tisícročí ‚spoločné kráčanie‘, teda praktizovanie synodality bolo obvyklým spôsobom konania Cirkvi“. Druhý vatikánsky koncil znovu vyniesol na svetlo tento rozmer cirkevného života, ktorý je taký dôležitý, že si Ján Zlatoústý dovoľil povedať: „Cirkev a synoda sú synonymá“ (*Explicatio in Psalmum 149*).

Vieme, že dnešný svet naliehavo potrebuje bratstvo. Bez toho, aby si to uvedomoval, túži stretnúť sa s Ježišom. Ako to však zariadiť, aby sa toto stretnutie udialo? Musíme začať počúvať Ducha spoločne s celým Božím ľudom, *aby sa tak obnovila naša viera a našli sme nové spôsoby a nové jazyky* ako sa podeliť o evanjelium s našimi bratmi a sestrami. Synodálny proces, ktorý nám pápež František ponúka, má presne tento cieľ: vydať sa spoločne na cestu, vo vzájomnom počúvaní sa, vymieňaní si myšlienok a plánov, aby sme ukázali pravú tvár Cirkvi: pohostinného „domu“ s otvorenými dverami, v ktorom býva Pán a ktorý je oduševňovaný bratskými vzťahmi.

Aby sme nepodľahli rizikám, o ktorých hovoril pápež František – teda *formalizmu*, ktorý redukuje synodu na prázdne heslo, *intelektualizmu*, ktorý zo synody robí len teoretickú reflexiu nad problémami a *statickému konzervatizmu*, ktorým sme pripútaný k istote našich zvyklostí, takže sa nič nemení – je dôležité otvoriť si srdce a začať počúvať, čo Duch hovorí cirkvám (porov. Sk 2, 7).

Samozrejme, pred touto cestou nás môžu zachvátiť obavy.

Predovšetkým, dobre si uvedomujeme, že kňazi v rôznych častiach sveta už nesú veľké bremeno pastorácie. A teraz sa môže zdať, že sa im pridáva ďalšia „robotá“. Skôr, ako by sme vás pozvali k ďalšej aktivite, chceli by sme vás povzbudiť, aby ste sa na svoje spoločenstvá pozreli s tým *kontemplatívnym pohľadom*, o ktorom hovorí pápež

František v *Evangelii gaudium* (71), aby ste tak odhalili mnohé príklady spoluúčasti a zdieľania, ktoré už vo vašich spoločenstvách klíčia. Cieľom súčasnej diecéznej fázy synodálneho procesu je, aby sa „zhromaždili bohaté skúsenosti z prežívania synodality“ (Prípravný dokument 31). Sme si istí, že ich je oveľa viac, ako sa môže na prvý pohľad zdať, hoci sú možno neformálne a spontánne. Kdekoľvek sa pozorne počúva, kde sa jeden od druhého učíme, kde sa využívajú dary druhých, kde si pomáhame a spoločne prijímame rozhodnutia, tam už synodalita funguje. Toto všetko treba zdôrazniť a oceniť, aby sme čoraz viac rozvíjali tento *synodálny štýl*, ktorý je „špecifickým *modus vivendi et operandi* Cirkvi Božieho ľudu“ (Prípravný dokument 10).

No môže tu byť ešte ďalšia obava: ak sa tak veľmi zdôrazňuje všeobecné kňazstvo a *sensus fidei* Božieho ľudu, čo ostane z našej úlohy ako vodcov a našej špecifickej identity ako vysvätených služobníkov? Bezpochyby ide o to, aby sme čoraz viac odhaľovali *základnú rovnosť všetkých pokrstených* a povzbudzovali všetkých veriacich aktívne sa podieľať na ceste a misii Cirkvi. Takto budeme mať radosť z toho, že máme po boku bratov a sestry, ktorí spolu s nami nesú zodpovednosť za hlásanie evanjelia. No v tejto skúsenosti Božieho ľudu môže a musí byť novým spôsobom zdôraznená aj *osobitná charizma vysvätených služobníkov* slúžiť, posväcovať a povzbudzovať Boží ľud.

V tomto zmysle vás chceme poprosiť, aby ste trojakým spôsobom prispeli k aktuálnemu synodálnemu procesu:

- Urobte všetko pre to, aby sa *cesta zakladala na počúvaní a prežívaní Božieho slova*. Pápež František nás nedávno vyzval: „nadchnime sa pre Sväté písmo, dovoľme Slovu, aby nás prekopalo do hĺbky, lebo ono odhaľuje novosť Boha a privádza k neúnavnej láske k ostatným“ (František, *Homília na Nedeľu Božieho slova*, 23. januára 2022).

Bez tohto zakorenenia Slova v živote riskujeme, že budeme kráčať v tme a naše úvahy by sa mohli zmeniť na ideológiu. Ak však budeme vychádzať z praktického uskutočňovania Slova, vybudujeme dom na skale (porov. Mt 7, 24 – 27) a budeme môcť okúsiť, ako emauzskí učeníci, prekvapujúce svetlo a sprevádzanie Zmŕtvychvstalého.

- Usilujme sa o to, aby sa *cesta vyznačovala vzájomným počúvaním a prijatím*. Už prv, ako prídu konkrétne výsledky, má veľkú hodnotu hlboký dialóg a skutočné stretnutie. V našich spoločenstvách už existujú mnohé iniciatívy a možnosti, ale veľmi často jednotlivci i skupiny riskujú, že podľahnú individualizmu a sebastrednosti. Svojím novým prikázaním nám Ježiša pripomína, že „podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13, 35). Ako pastieri môžeme urobiť mnoho preto, aby láska oživila vzťahy a uzdravila rany, ktoré sa často dotýkajú aj cirkevnej štruktúry, a tak navrátila radosť z pocitu, že sme jednou rodinou, jedným ľuďom na ceste, deťmi jedného Otca a teda navzájom bratmi a sestrami, počnúc bratstvom medzi nami, kňazmi.

- Postarajme sa o to, aby nás *cesta nevedla k seba pozorovaniu, ale podnietila nás k tomu, aby sme išli v ústrety všetkým*. Pápež František nám v exhortácii *Evangelii gaudium* zveril

sen o Cirkvi, ktorá kráča v počúvaní a službe chudobným na perifériách. Táto dynamika „vychádzania“ a stretania sa s bratmi, s buzolou Slova a ohňom lásky, naplní veľký prvotný Otcov plán: „aby všetci boli jedno“ (Jn 17, 21). Vo svojej ostatnej encyklike *Fratelli tutti* nás pápež František žiada, aby sme sa usilovali o to spoločne s našimi bratmi a sestrami z iných cirkví, s veriacimi iných náboženstiev a všetkými ľuďmi dobrej vôle: univerzálne bratstvo a láska bez vylučovania, ktorá má objímať všetko a všetkých. Ako služobníci Božieho ľudu sme na privilegovanej pozícii, aby sme uistovali, že nejde len o vágne a všeobecné usmernenie, ale konkrétne sa uskutočňuje tam, kde žijeme.

Drahí bratia kňazi, sme si istí, že keď budete vychádzať z týchto priorít, nájdete spôsob, ako umožniť vznik osobitných iniciatív, podľa miestnych potrieb a možností, pretože synodalita je skutočne Božím povolaním pre Cirkev tretieho tisícročia. Vykročenie týmto smerom nebude bez otázok, námah a neistôt, ale môžeme sa spoľahnúť, že sa nám to stonásobne vráti v bratstve a ovocí evanjeliového života. Stačí si spomenúť na prvý snem v Jeruzaleme (porov. Sk 15). Ktovie koľko námahy bolo v zákulisí! No vieme, aký rozhodujúci bol tento moment pre rodiacu sa Cirkev.

Tento náš list uzatvárame dvoma úryvkami z Prípravného dokumentu, ktoré nás môžu inšpirovať a sprevádzať ako isté vademékum.

„Schopnosť predstaviť si pre Cirkev a jej inštitúcie inú budúcnosť, zodpovedajúcu vznešenosti prijatej misie, z väčšej časti závisí na rozhodnutí začať proces počúvania, dialógu a spoločného rozlišovania, na ktorom sa všetci môžu podieľať a k nemu prispievať“ (b. 9).

„Pripomíname, že cieľom synody, a teda tejto konzultácie, nie je produkovať dokumenty, ale dať vypučať snom, vzbudiť prorocká a videnia, dať rozkvitnúť nádejam, podnietiť dôveru, obviazať rany, previazať vzťahy, vzbudiť úsvit nádeje, učiť sa jeden od druhého, a vytvoriť pozitívne vnímanie, ktoré osvieti mysle, zahreje srdcia, navráti silu rukám“ (b. 32).

Ďakujeme vám za vašu pozornosť a uisťujeme vás o našej modlitbe a želáme vám a vašim spoločenstvám radostnú a plodnú synodálnu cestu. Vedzte, že sme vám nablízku a sme s vami na ceste! A prijmite prostredníctvom nás poďakovanie aj od pápeža Františka, ktorému ste veľmi blízki.

Zverujeme každého z vás Preblahoslavenej Panne Márii šťastnej cesty a srdečne vás zdravíme v Pánovi Ježišovi.

Mario kard. Grech
generálny sekretár Synody biskupov

+ Lazzaro You Heung Sik
arcibiskup – emeritus, Daejeon
prefekt Kongregácie pre klerikov